

Markéta Šichtařová: Ohrožení suverenity. Pandemická úmluva WHO - totalitní útok na základní lidská práva a svobody

- editor007 | 16. února 2024

SVĚT / ČESKO: Doba covidová byla obrovským fenoménem a pokusnou laboratoří, jakou jsme si do té doby neuměli představit.

Už jen samotná skutečnost, že miliony lidí byly zavřené v domovech, odříznutí od styku s jinými lidmi, byla unikátním nápirem na psychiku. Od té doby se datuje propuknutí mnoha depresí a jiných psychických nemocí, které v mnohých jen dřímaly a třeba by ani nepropukly, kdyby nebyly katalyzovány právě oním stresem spojeným s nemožností sociálního kontaktu.

Stalo se také mnoho nezákonných věcí, které následně byly soudem označeny jako neoprávněné. A to jak v případě jednotlivců, respektive přístupu státní moci k jednotlivcům, tak v případě celých skupin. Volání po sebereflexi je tedy logické.

Pod pojmem sebereflexe si představuju, že pojmenujeme, co se odehrálo v rozporu s právem, a nedovolíme, aby se znovu porušení práv a svobod odehrálo; pokud nastane opět celospolečenský problém, ať už jakéhokoli typu, od blackoutu, přes ozbrojený konflikt, výpadek finančního systému, nebo třeba zdravotní problémy, budeme vědět, že nesmíme některé zákonné hranice překročit.

Jenomže nyní tady máme nové velké téma, o kterém mnozí právníci, kteří se jím hlouběji zabývali, tvrdí, že je potenciálně až příliš snadno zneužitelné právě pro *zopakování* všech přešlapů, které se během doby covidové odehrály. To téma se jmenuje Pandemická smlouva.

Návrh Pandemické smlouvy a Návrh novely Mezinárodních zdravotnických předpisů, tedy mezinárodní dokumenty, v současnosti procházející v rámci Světové zdravotnické organizace WHO finalizací a vyvolávají silný ohlas ve veřejném prostoru. A ten ohlas není moc pozitivní. Je nutné upozornit, že ani Smlouva, ani návrh novely Mezinárodních zdravotnických předpisů, nejsou ve stávající podobě definitivní verzí, ještě doznají větších či menších změn, nicméně už v tuto chvíli je jasné, že v případě přijetí těchto dokumentů by se mnohé naše národní pravomoci přenesly na WHO nebo by byly způsobilé zasáhnout do základních lidských práv a svobod každého z nás.

Pokud se některé státy rozhodnou schválenou Pandemickou smlouvu neratifikovat, nebude pro ně Smlouva účinná a nebudou jejím zněním vázány. Z pohledu mezinárodního práva se tedy jedná o tzv. opt-in režim, kdy v českém prostředí bude ratifikace Pandemické smlouvy vyžadovat souhlas obou komor Parlamentu.

Co se týče Mezinárodních zdravotnických předpisů, zde je postup odlišný. Ty totiž z pohledu mezinárodního práva jsou v tzv. opt-out režimu, což znamená, že jednoduše vstoupí v platnost a stanou se závaznými pro všechny členské státy WHO k určitému datu, pokud příslušný členský stát neoznámí do 18 měsíců WHO, že se z těchto Mezinárodních zdravotnických předpisů odhlašuje. Po uplynutí této lhůty se již nemůže z Mezinárodních zdravotnických předpisů vyvázat.

Jako navýsost problematický se mi jeví už jen v obecné rovině závazek, z něhož se nelze vyvázat. Může jít o jakýkoliv závazek: manželství, slib věčné lásky až za hrob, slib věčného respektování Mezinárodních zdravotnických předpisů... Jenomže co když takový typ mezinárodního závazku

přijme nějaký politický blouznivec, bezskrupulózní nebezpečný populist, a po volbách bude situace a vůle lidu docela jiná?

V souvislosti s návrhem novely Mezinárodních zdravotnických předpisů se hovoří primárně o znění nově navrhovaného čl. 13a, který by měl přenést pravomoci v oblasti pandemie, kterými dosud disponovaly výlučně jednotlivé státy, na WHO: „Smluvní státy by měly uznat WHO jako řídicí a koordinační orgán v oblasti veřejného zdraví během mimořádných událostí a zavazují se řídit doporučeními WHO.“ To se mi nejeví jako bezpečný závazek vycházející vstříc národní suverenitě.

V podstatě každá mezinárodní úmluva a členství v jakékoliv mezinárodní organizace bere jednotlivým státům část suverenity a svrchovanosti, zrovna tak uvedené mezinárodní dokumenty WHO. Nicméně pojistkou ústavnosti jednotlivých států je možnost odmítnout povinnost být vázán jednotlivými dokumenty. Ale jak stávající situaci pozoruji, nevidím, že by se Česká republika proti těmto dokumentům vymezovala. A to ve mně vzbuzuje obavy, aby nebyla základní lidská práva pod nějakou plytkou záminkou opětovně porušována, třeba pod záminkou zbytečného vyhlášení pandemie, která pandemií ve skutečnosti nebude – koneckonců oba dokumenty totiž operují i s pojmem „podezření na pandemii“, což je na první pohled výraz extrémně zneužitelný.

Nemyslím, že zavádění pojmů jako „podezření na pandemii“ by šlo dohromady se sebereflexí vůči porušování zákona během poslední pandemie, jelikož tímto se posouváme ještě o úroveň dál – od „pandemie“ k pouhému „podezření“.

Vysvětlení, proč dochází k tomuto posunu, může být jistě více a každý si může zkusit odpovědět sám; například pan Janeček ve středu 14.2. v rádiu Prostor popisoval, jak při řízení Světové zdravotnické organizace dochází ke střetu zájmu při financování celé organizace nebo jejích vedoucích pracovníků v čele s generálním ředitelem, a to například financováním farmaceutickými formami.

Nová mezinárodní úmluva prozatím v podobě tzv. „Nultého draftu“ má být schválena v květnu 2024. A už vznikla dokonce i petice proti pandemické úmluvě. V petici se říká: „Nultý draft zcela opomíjí základní lidská práva a svobody, která jsou garantována vnitrostátními právními předpisy jednotlivých států (v našem případě Ústavou České republiky a Listinou základních práv a svobod), (ale i) právními předpisy Evropské unie (Listinou základních práv Evropské unie). Žádáme prověření, zda Protipandemická dohoda neporušuje další právní předpisy, kterými je Česká republika vázána, např. Úmluvu o lidských právech a biomedicíně.“ Když se nad těmito slovy zamýšlím, jsem vskutku znepokojená tím, s jakou lehkostí jsou v současné době tyto listiny, které jsou součástí našeho ústavního pořádku, ignorovány. Příkladů by se našlo více. Tak například ústavně zaručená svoboda slova je porušována tím, že mnoho vědeckých pracovníků je diskriminováno ve vědeckých kruzích jen proto, že legálně zveřejňují či otevřeně vyslovují názory třeba na CO2...

AUTOR: Markéta Šichtařová

ZDROJ: Blog iDnes